

Položaj na Balkanu.

ČRNAGORA JE PREKINILA MIROVNA POGAJANJA Z AVSTRIJO. — ČRNOGORCI SE BODO BAJE DO ZADNJEGA BORILI. — ČRNOGORSKI PRINC PETER BODOČI KRALJ. — NEMŠKI CESAR IN BOLGARSKI KRALJ V NIŠU. — STALIŠČE GRŠKE. — ZAHTEVE ZAVEZNIKOV. — VOJNI SVET.

London, Anglija, 19. januarja. — Zavezniki so sedaj prepričani, da Črnogora ne bo sklenila miru, ampak da se bo borila do konca. Črnogorsko poslanstvo v Parizu namreč zatrjuje, da je prekinil kralj Nikita pogajanja z Avstrijo, ker ni zadovoljen s stavljenimi predlogi.

Taj brzojavki nasprotujejo druge, ki so dosele preko Curiha in Amsterdama. Iz njih je razvidno, da se je vrnil črnogorski kralj v Cetinje in izdal tam proklamacijo, da je bil prisiljen odložiti orožje, ker je armada popolnoma izčrpana in ker je zmanjkalo skoraj vse municije.

London, Anglija, 19. januarja. — Črnogorska armada, ki se je vdala, je bila primeroma veliko bolj močna, kot se je začetkom mislilo. Avstrijem se je baje udalo 37.000 infanteristov in 1.900 kavalristov.

Ob strani Črnogorcev se je borilo tudi več tisoč Srbov, ki so pa še pravočasno pobegnili v Albanijo. Žinjimi je pobegnilo tudi več višjih črnogorskih častnikov.

Berlin, Nemčija, 19. januarja. — Včeraj sta se sestala v Nišu, prejšnjem srbskem glavnem mestu, nemški cesar Viljem in bolgarski kralj Ferdinand. Mesto je bilo vse v zastavah. Ljudstvo je vladarja navdušeno pozdravljalo. Cesarja je sprejela na kolodvoru častna stotnija bolgarskih vojakov.

Nemška cesarja so spremljali: šef nemškega generalnega štaba Falkenhayn, general Mackensen in več drugih generalov. V spremljevalni bolgarskega kralja sta bila princ Boris in Ciril ter bolgarski ministrski predsednik Radoslavov. Cesar se bo podal na macedonsko fronto.

Pariz, Francija, 19. januarja. — Atenski dopisnik "Tempa" poroča, da je poslala grška vlada zaveznikom oster protest, ker so razdeljali mostove pri Demir Hisarju in Kilindirju. Zavezniki dosedaj še niso odgovorili na protest.

London, Anglija, 19. januarja. — Kje se bodo vršila končna mirovna pogajanja med Avstrijo in Črnogoro, se sedaj še ne ve; nekateri pravijo, da v Cetinju.

Iz Rima poročajo, da nameravata Avstrija in Nemčija združiti Črnogoro s Srbijo ter proglasiti kraljem prince Petra, sina črnogorskega kralja Nikite. Koliko je na tem resnice, še ni znano.

London, Anglija, 19. januarja. — Rimski dopisnik "Daily News" poroča, da imajo avstrijski vojaki velike sitnosti z razoroževanjem Črnogorcev. Črnogorci so skriili velike množice orožja, katerega Avstriji dosedaj še niso mogli najti in ga najbrže tako kmalo ne bodo.

Rim, Italija, 19. januarja. — Italjansko časopisje o čita črnogorskemu kralju Nikiti, da je izdal svoj narod. Nekateri so celo mnenja, da bi zavezniki zagotovo zmagali, če bi Črnogorci do zadnjega ustrajali.

Pariz, Francija, 19. januarja. — Polkovnik Rousset, vojaški strokovnjak tukajšnjega "Tempa" pravi, da črnogorski kralj ni izdajalec in da Avstriji niso po njegovi krivdi osvojili Črnogoro. Zavezniki bodo poslali kmalo v Albanijo par stotisoč svojih vojakov, ki bodo poskušali spomladati pognati Avstrije iz Črnogore in Srbije.

Dunaj, Avstrija, 19. januarja. — Iz avstrijskega glavnega stana poročajo, da so zaplenili Avstriji pri zavzetju Virpazara 29 jeklenih topov. Poleg tega so zaplenili tudi več drugega vojnega materiala.

Berlin, Nemčija, 19. januarja. — Vrhovno poveljstvo nemške armade naznanja, da je položaj na Balkanu neizpremenjen.

Rim, Italija, 19. januarja. — Danes se je v italjanskem parlamentu razpravljalo izključno le o padcu Črnogore. Prišlo je do velike debate. Skoraj vsi govorniki so obsojali črnogorskega kralja in mu očitali izdajstvo. Časopis "Messagero" piše:

Sedaj moramo posebno paziti na Rumunsko. V sedanjih vojni je že nešteto izpremenila svoje stališče, tako, da sedaj ne vemo, komu je prijateljica in komu sovražnica. Za zaveznike bo kmalo prišel čas, ko bodo morali izpremeniti vse vojaške, diplomatične in ekonomske metode. Odsedaj zanaprej morajo delati, ne pa govoriti.

Grške čete. London, Anglija, 19. januarja. — Grški kralj je zapovedal svojimi četami, ki se nahajajo ob bolgarski meji, da naj se umaknejo. Najbrže bo koncentriral celo svojo armado v bližini Aten ali Soluna. Angleški transportni parniki so prepeljali iz Albanije več tisoč srbskih vojakov.

Varna konferenca. Amsterdam, Nizozemska, 19. januarja. — Tukajšnje časopisje naznanja, da se bodo sestali prihodnji teden na Dunaju, avstrijski, nemški in bolgarski ministri predstojniki Venizelosa.

Rusi in Avstriji.

Avstriji so dosedaj odbili še vse ruske napade. — Nemški letalci v Kurlandiji. — Boji pri Bojanu.

Berlin, Nemčija, 19. januarja. — Avstrijsko vojno poveljstvo razglasi, da so stopili Rusi znova v ofenzivo in da se je začela ob besarski fronti vroča bitka. Dosedaj se je Avstrijem posrečilo odbiti še vse ruske napade.

Petrograd, Rusija, 19. jan. — Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Nad raznimi mesti v Kurlandiji so se pojavili nemški zrakoplovi. Bombe, ki so jih vrli na hiše, niso napravile posebne škode.

Nemci so poskušali prodreti našo bojno črto pri reki Dvini, pa smo jih pogurali z velikimi izgubami v beg.

Bitka pri Tenefeldu še ni končana.

583.000 Nemcev ubitih.

London, Anglija, 19. januarja. — Harold J. Tennant, podtajnik vojne ministrstva, je rekel danes v poslanski zbornici, da znašajo po uradnih nemških izkazih izgube Nemcev 2.535.788 moč.

Od teh, je rekel Tennant, jih je 583.968 mrtvih, 1.566.549 je ranjenih ali pa se jih pogreša, dočim je bilo 356.153 ujetih. Poleg tega je umrlo 24.080 nemških vojakov od naravnih bolezni.

Njegovi pristaši se javno zavzemajo za revolucijo. Pri vojaštvu ima Venizelos skoraj več upliva kakor pa kralj Konstantin.

Zavezniki in Grška.

Berlin, Nemčija, 19. januarja. — Na Grškem se bodo mogoče še ta teden izvršile vse važne izpremenbe. Zavezniki zahtevajo od Grške, da naj izroči v roku 48 ur avstrijskemu, nemškemu in bolgarskemu poslaniku listine in naj jih pošlje domov. Ta nesramna zahteva je prevelika, da bi ji mogla Grška ugoditi.

Vojni svet.

London, Anglija, 19. januarja. — Danes se je vršil tukaj vojni svet zaveznikov, kateremu je prisostvoval tudi francoski ministrski predsednik Briand. Pred sejo je izdal angleško zunanje ministrstvo sledečo izjavo:

Skoraj vsa poročila nemškega časopisja so zlagana. Večje laži kot je ta, da so poslali zavezniki Grški ultimatum, si niso mogli izmisliti. Z Grško se bomo pobotali, ne da bi ji pošiljali ultimate ali da bi uganjali kaka druga nasilstva.

Kriza na Grškem.

Pariz, Francija, 19. januarja. — Dunajsko časopisje je dobilo iz Solije poročilo, da je poslala Grška zaveznikom noto, na katero pa se dosedaj ni dobila odgovora.

Privatne brzojavke iz Aten pravijo, da se kralj boji revolucije in da je vsled tega potrošil svojo telesno strážo.

Venizelos je zadnje dni večkrat jasno dokazal, da je nasprotni kralju; baje ima na razpolago silno veliko denarja, s katerim podpira zarotnike.

Revolucija.

London, Anglija, 19. januarja. — Če bo šlo tako naprej, bo na Grškem kmalo izbruhnila revolucija. Revolucionarci bo načeloval bivši grški ministrski predsednik Venizelos, katerega podpirajo zavezniki. V London je došel danes francoski ministrski predsednik Briand.

Zunanje ministrstvo zanika, da so zavezniki izročili Grški ultimatum, na katerega mora v roku 48 ur odgovoriti.

Napad na Solun.

Pariz, Francija, 19. januarja. — Z Balkana prihajajo poročila, ki zelo nasprotujejo. Nekateri častniki poročevalci pravijo, da Nemci in Bolgarji ne bodo še tako hitro vdrl v grško ozemlje, dočim so drugi zopet mnenja, da se koncentrirajo čete in da bodo napadli Solun tekem nekaj dni.

Vrhovno poveljstvo nad nemškimi, bolgarskimi in avstrijskimi četami, ki bodo prodirale proti Solunu, bo imel nemški general Mackensen. Turške vojake bo vodil nemški general Liman von Sanders.

Črnogorski kralj.

Rim, Italija, 19. januarja. — Črnogorskega kralja dolže vsi njegovi otroci in sorodniki, da je izdal Črnogoro in da je bil naskrivaj zvezan z Avstrijo. Njegova hči, ki je žena italjanskega kralja, je izjavila, da svojega očeta več ne pozna.

Kralj se izgovarja, da je to moral storiti. Po njegovem mnenju se nahaja sedaj Črnogora na večji boljšini, stališču kakor pa Srbija.

Boji v Kavkazu.

Rusi poročajo o zmagah in o splošnem napredovanju. — Obstreljevanje Tarnopola. Perzijski zaliv

London, Anglija, 19. januarja. — Sem je dospelo iz Petrograda poročilo, da Rusi v Kavkazu zelo dobro napredujejo. — Pri Perzijskem zalivu so zavzeli nekaj zelo važnih postojank in zaplenili dvanaest topov ter veliko drugega vojnega materiala.

London, Anglija, 19. januarja. — Tajnik za Indijo je izjavil, da vladna obala Perzijskega zaliva po polni mir.

Berlin, Nemčija, 19. januarja. — Vojno ministrstvo naznanja, da se so pojavili nad Tarnopolom nemški letalci in da so metali bombe na mesto. — Bombe so povzročile precejšnje škode.

Carigrad, Turčija, 19. januarja. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so bili Rusi v Kavkazu prisiljeni prenehati na celi fronti z ofenzivo. V zadnjih bitkah so jim prizadeli Turki izvanredno velike izgube.

Pretoria, Afrika, 19. januarja. — Angleži so poslali proti Egiptu dve južnoafriški brigadi. Ker ima jo Angleži sedaj koncentriranih v Egiptu zelo veliko število svojih vojakov, bodo Turki najbrže odstopili od svojega prvotnega sklepa, namreč da bi napadli Egipt.

Turki pozdravljajo prvi direktni vlak iz Berlina.

Carigrad, Turčija, 19. januarja. — V San Stefano je zavladalo velika navdušenje, ko je prišel prvi direktni vlak iz Berlina na postajo. Pojavili so se razni govorniki, množica pa je prisilila navdušeno pozdravljala.

Na čelu neke deputacije je po zdravil turški minister Taleat Bey vlak v Stambul.

Vlak ni imel na poti nikake neugode, razven med Nišem in Pirotom je moral voziti zelo počasi, ker so Srbi tam najbolj poškodovali progo.

Trgovci mislijo, da bodo imeli zdaj odprto progo prav od Bruslja v Belgijo, pa do Jeruzalema in Bagdada.

Italija ne bo odšla iz Albanije.

Rim, Italija, 19. januarja. — Kralj Viktor Emanuel se je vrnil danes iz Taranta, kjer je nadziral brodogradnjo. Kralj se je posvetoval z ministrskim predsednikom dve uri.

Jutri se bo vršila ministrska seja. Med tem pa bodo ukrenili vse potrebno, da bodo branili Albanijo, ker je teško, da bi Avstriji napredovali onstran Skadra, ki ga še niso zavzeli.

V Skadru se nahajajo samo za boj nezmogni Srbi, kojih pravice zastopa ameriški poslanik za balkanske države.

Svetovna vojna.

Sedanja vojna se ne da primerjati z nobeno v svetovni zgodovini. — Pregled dogodkov.

Nekateri med nami se niti ne zavedajo, da žive v važni zgodovinski dobi, v dobi svetovne vojne. Devet držav je zapletenih v to grozno klanje, devet držav je sklenilo boriti se do konca. Kdor natančno ne zasleduje vseh dogodkov, ne ve, kako se je vojna razvijala, ni mu znano, kdaj je ta ali ona država napovedala vojno in ne ve, kdaj je padla ta ali ona važna trdnjava. Potrebno se nam je zdelo sestaviti kratek pregled vseh važnejših dogodkov sedanje vojne tako da bo vsak rojak vedel natančno za dan, ko se je kaj važnejšega pripetilo.

Tozadevni pregled je natisnjen v letošnjem Slovensko-Ameriškem Kalendarju, ki vsebuje razen tega še vse polno člankov, lepih povesti, raznih zanimivosti in slik. Nobena slovenska hiša bi ne smela biti brez njega. Ker smo ga letošnje leto tiskali le omejeno število, opozarjamo rojake, da naj ga vsak takoj naroči.

Stane samo 35 centov s poštno vred. Naročite ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Panameriška zveza.

Kmalu bo sklenjena velika obrambna panameriška zveza, h kateri bo pristopilo 21 republik.

Washington, D. C., 19. jan. — Pogajanja v svrhu ustanovitve splošne ameriške zveze vseh ameriških republik napredujejo tako hitro in ugodno, da bo kmalu predložen senatu Združenih držav načrt za ustanovitev panameriške zveze v obrambne namene. To se je danes zvedelo v državnem uradu.

V državnem uradu v Washingtonu so začeli prihajati formalni odgovori od vlad v osrednji in južni Ameriki, in sicer na predloge, ki jim jih je stavljal državni tajnik Združenih držav, Robert Lansing, glede ustanovitve močne obrambne zveze, v kateri bi bilo zastopanih enindvajset republik iz južne in osrednje Amerike. Kakor je zatrdil uradnik, ki je imel te predloge v svojem področju, je odgovorilo na predloge in načrte Združenih držav že skoro polovico vlad vseh republik.

Državni tajnik Lansing se je branil, da bi razpravljali o odgovorih, ki jih je dobil, vendar se nekateri popolnoma strinjajo s predlogi, kolikor se znano. Drugi pa točejo več časa za premislek in prevdarek čele zadeve. Zopet drugi pa bi radi še obsežnejšo in tesnejšo panameriško zvezo.

Kolikor se more razvideti iz optimističnega obnašanja uradnikov se ni nobena država upirala še do dej tem načrtom za panameriško obrambno zvezo.

Pol milijona škode od požara.

Passaic, N. J., 19. januarja. — Požar, ki je ogrožal sprva ves trgovski del tega mesta s popolnim uničenjem, je povzročil škodo, ki jo cenijo na več, kakor \$500.000.

Ogenj je izbruhnil v nekem restavrantu. Sprva se ga je posrečilo že skoro pogasiti, a hud veter in vihar je zakrivil, da se je zanesel ogenj še na sosednja poslopja.

Promet Erie železnice je bil ustavljen za nekaj časa radi tega, ker so bile napeljane čez tračnice vodne cevi. Posebno moštvo je prišlo na lice mesta, da je napravilo nove tračnice nad cevmi.

Smrt na železniškem dvorišču.

Pottsville, Pa., 19. januarja. — Danes so našli mrtvega na nekem kupu pepela na dvorišču železnice v St. Clair nekega 18-letnega Franke Bohannon, ki je bil tam zaposlen. Nesrečnega je zadelo lokomotiva ter ga ubila.

Pozor, pošijatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljke so dosele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znanec, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	\$	K	\$
5	30	12	16 80
10	1 60	13	18 20
15	2 30	14	19 60
20	3 00	15	21 00
25	3 70	16	22 40
30	4 40	17	23 80
35	5 10	18	25 20
40	5 80	19	26 60
45	6 50	20	28 00
50	7 20	25	35 00
55	7 90	30	42 00
60	8 60	35	49 00
65	9 30	40	56 00
70	10 00	45	63 00
75	10 65	50	70 00
80	11 35	55	77 00
85	12 05	60	84 00
90	12 75	65	91 00
95	13 45	70	98 00
100	14 10	75	105 00
105	14 80	80	112 00
110	15 40	85	119 00
		90	126 00
		95	133 00
		100	140 00

Ker se cena sedaj pogosto spreminja, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKNER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

2,000.000 vojaštva za Združene države.

GENERAL WOOD HOČE VELIKO VOJSKO ZA ZDR. DRŽAVE. — PRAVI, DA SMO ZDAJ BREZ OBRAMBE. — VOJAŠTVO, KI BI OBSTAJALO IZ DRŽAV LJANOV. — STALNA VOJSKA 210.000 MOŽ. — SEDANJE VOJAŠTVO NE ZADOSTUJE. — AMERIKA SE NE BI MOGLA BRANITI. — IZ MEHIKE.

Washington, D. C., 19. januarja. — General Leonard Wood je naznanil danes senatnemu odboru za vojaške zadeve, da rabijo Združene države stalno vojsko, 210.000 močno, in sicer takoj, poleg tega pa najmanj 2.000.000 vojakov, ki bi bili vojaško izvežbani in ki bi jih mogla poklicati vlada vsak trenotek. General Wood je vstrajal pri svoji trditvi, da bi se Združene države ne mogle ustavljati nobeni velesili in da bi zadostovalo 150.000 dobro organiziranih vojakov, da bi nepopravljivo škodili Združenim državam, predno bi bilo njim mogoče zbrati dovolj vojaštva, ki bi se uprlo napadalcem.

General Wood je rekel, da bi bil velikanski greh in da bi le polnili bojna grobišča, če bi pošiljali v obrambo proti dobro preskrbljenim, organiziranim in izvežbanim nasprotnikom vojake, ki so imeli le nekoliko mesecev vojaške šole.

Dve uri je govoril general Wood ter skušal dokazati in prepričati, da potrebujejo Združene države boljše in večje vojske in da je treba učiti državljane v tem smislu in jim predočiti nevarnost, v kateri bi se nahajale Združene države v slučaju, da bi bile napadene od kake tuje velesile.

Amerika bi bila danes brez moči celo proti mali sili napadalecev, — je rekel.

Ko so ga vprašali, kaj bi storil on, da bi se uprl napadalcem ter jih odgnal, je rekel, da bi bilo to skoro nemogoče. — Mi vemo, — je rekel, — da pričakujete od nas nemogoče, toda mi bi tega ne mogli storiti. Niti za obrežno obrambo ne bi dobili dovolj moštva, razven prisilnim potom.

Potem je še pristavil, da se sicer ni zgodilo ničesar gotovega, da pa so dogodki v zadnjih par mesecih izdatno povečali obstoječe razmere.

Potem se je pečal na dolgo in široko z raznimi predlogi in migljaji, ki so se slišali v kongresu, a je rekel, da ni s takimi načrti nič, dokler se ne izjavi celo ljudstvo, ki mora biti izvežbano, da je pripravljeno prijeti za orožje v časih nesreče. Smešil je trditve, da se evropske države ne bodo mogle bojevati po sedanji vojni, češ, da bi vsaka država, ki bi nas hotela napasti, prav lahko izkrcala poljubno število čet, kakor hitro bi izgubile Združene države kontrolo nad obalo. Trdil je, da je ameriška mornarica zdaj četrta na svetu in da ne bi bilo nič čudnega, če bi bila poražena na morju. S prostovoljci pa da ni nič, ker gredo v službo najprej le dobri, ko pa poidejo ti, jih ni več, s katerimi bi se mogli braniti.

Poleg tega je zahteval Wood več ladij in topov in drugih vojnihih potrebščin in večjo stalno vojsko, poleg velikanske rezervne vojske, ki bi sestajala iz izvežbanih državljanov.

Washington, D. C., 19. januarja. — General Venustiano Carranza je poslal tukajšnjemu mehiškemu poslanstvu besedilo odloka, ki pooblašča vsakega mehiškega državljana, da sme umoriti na mestu generala Francisco Villo, Rafaela Castro in Pablo Lopeza, ki so obdolženi, da so načelovali morilskim banditom pri Santa Ysabel.

Kolikor je znano državnemu uradu v Washingtonu, še ni bil prijet ali pa ubit nobeden onih banditov, ki so naravnost zakrivali umor Amerikancev.

Senatni odbor za zunanje zadeve je razpravljal danes dve uri o mehiškem položaju, ne da bi prišel do kakke zaključka glede resolucije, da morajo Združene države intervenirati v Mehiki.

Nemci na pomoč Bulgarom v finančnih zadevah.

London, Anglija, 19. januarja. — Iz Port Saida poročajo, da je izbruhnil na nemškem parniku "Sturmfels" ki se nahaja na Rdečem morju, požar.

Zeppelin.

London, Anglija, 19. januarja. — Iz Kodnja poročajo, da so vide sinoci nad Trondhjemom na Norveškem nek zrakoplov, ki je val proti zapadu, to je v smeri proti angleški obali. — Sodijo, da je bil nemški zrakoplov.

ROJAKI POZOR!

Rojakom naznanjamo, da imamo v zalogi še kakih 1500 stenskih Kalendarjev. Kdor ga še ni dobil, očitoma, kder hoče imeti še enega, naj nam to ne dopisni sporoči. Dosedaj smo razposlali že štirinajstletno stenskih Kalendarjev! Upravništvo, "Glas Naroda".

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI UREDNIKI:

Prisiljeni: JOSEF PETERNEL, Box 66, Wilkes, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHER, Box 836, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 462, Forest City, Pa.
Glavni: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Poslani: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI KRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Prisiljeni: IGONAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORIN, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVICH, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Inlet Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Prisiljeni: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 547, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Prisiljeni: ANTON HOČVAR, E. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 185, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREŽAN, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 597, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Vojna.

Henrik Tuma.

(Konec.)

Moderna vojna kaže nam socijologično stremeljenje po absolutni enotnosti, izločuje iz sebe vsako, tudi najmanjšo gibanje, ki bi utegnilo motiti ono obče stremeljenje ali le zmanjšati k nemu cilju, združiti vse moči in doseči zmago. Ta organizem izključuje v svojem bistvu vsako separatično gibanje, bodisi socijalno, razredno, stanovsko ali kulturno, vse, kar ni v smeri, cilju do ene volje, do zmage, vse je to vojski in vojni in državi nasprotno. Vsa država z vsemi močmi je v taboru vojske, vsako politično interno posebno gibanje moti organizem združenje vseh sil v volji do zmage.

Zato prav zahteva najodločnejši zastopnik marksizma Kautsky: — Sedaj, ko smo stopili v vojno, nam ne preostaja drugega, nego izpolnjevati svoje dolžnosti kot državljani, svoje dolžnosti kot bojevniki.

Orjanske razmere sedanje vojne same jemljejo pogled na izid vojne, na posledice zmage ene ali druge strani. Vojna je dejanski priključek na nas kakor vihar in kakor se škoda vidi po viharju, kakor se učinek da konstatirati v časih šelej po končanem viharju, tako se tudi vsakemu človeškemu še tako visocemu razumu danes odteza odgovor na socijalni, politični in ekonomični učinek zmage ene ali druge vojujoče se strani. Lahko pripuščamo, da so imeli evropski vladarji svoje posebne namene in smotre, lahko računamo s tem, da te posebne namene in cilje tudi dosežejo, trdim pa obenem, da po zgodovinskem načelu heterogenizma smotrov danes nihče ne ve, h kakemu daljšemu cilju pojde razvoj narodov in ako ta ali ona mešanska država, ali že konstitucijska ali absolutistična, doseže končni smoter.

Francoska revolucija je ugonobila v zapadni Evropi absolutno kraljestvo in prevladajoči vpliv cerkvenih dostojanstvenikov. — Pod geslom: liberté, egalité, fraternité reklamirala je vso moč države za ljudstvo. Rezultat njen pa je bil anarhizem in napoleonski carizem. Napoleon in napoleonske vojske so hotele okloniti narode Evrope, rezultat po 20-letnem boju je bil — oživitve narodnega in demokratičnega gibanja.

To gibanje samo imelo je kot smoter polno svobodo državljanov, rezultat njegov je bil razvoj — kapitalizma in konstitucije, ki je dala vse predpavice mešanstvu in posedujočemu razredu. Narodno gibanje je naraslo v imperijalizem, t. j. nadmočje velikih narodov nad malimi. Danes se vodi vojna za imperijalizem angleški, germanski in ruski. Smelo trdim, da bo rezultat vojne avtonomija malih narodov, vsaj v do glednem času. Bliznji smoter vojne ne more biti nego navidezen:

zmaga edne ali druge vojujoče se države. Socijologični vzroki njeni pa so globlji in vsled tega svrh njena višja. Pravi rezultat vojne se ne more predvidevati iz družega nego s socijologičnega stališča.

Kapitalizem in nacionalizem, oba združena, vrhujeta v imperijalizmu. Neizmerno nakupičenje bogastva v rokah predstavitev velikih narodov je v bistvu imperijalizem, socijalna hipertrofija. Vojna je le rezultat te hipertrofije, t. j. imperijalizem je zrasel čez mero, vsled tega mora po antagonizmu socijalnih sil imeti za seboj narast avtonomije narodov sploh in v daljšem razvoju prehod kapitalizma v kolektivizem. K temu zaključku prihajamo po dialektični metodi Marksovi, po tej metodi razmotrujemo vzroke in prave smotre svetovne vojne, ki se razvija pred našimi očmi.

Ako je nedogleden in neviden daljši cilj za one činitelje, ki so dali povod za vojno, ali so vojno iskali, ako so nepregledne posledice vojne za velike narode, ki so ali že vojne deželni ali so izrekli svojo nevtralnost, potem naša mali slovenski narod gotovo ne more biti v položaju, da že danes izreka sploh kako sodbo.

Kakor se ta sodba odteza narodom, odteza se tudi posameznim strankam soc. demokracije. Le eno za nas velja: velika svetovna vojna po prirodnem razvoju človeštva ne more predstavljati rušilne sile, ki cepi človeštvo na dele, marveč nam je vojna velika prirodna sila, katere je skupila in izvišala socijalne elemente. Kakor je socijologično prva vojna ustvarila državo in bila ta predpogoj človeški organizaciji in kulturi, tako so tekmotilec vse vojne združevale socijalne sile človeštva vedno višje, tako mora tudi ta vojna ustvariti večje in močnejše državne skupine.

Preko volje in smotrov faktorjev, ki so vojno povzročili, vojna ostane socijologičen pojav med človeštvom in notranja sila socijalnega gibanja človeštva sama strmel bo po vojni k novim višjim ciljem. Le posamezni, blizki sledovi sedanje vojne kažejo v notranjosti države socijologične posledice, ki leže obenem v smeri socijalističnega gibanja. Določitev skupne potrebe ljudstva in kritja te potrebe po načrtu potem skupnosti z izločitvijo privatnega interesa na dobičku, to je bistveni ekonomični program socijalizma sploh.

Ali ni sedanja vojna strmečemu svetu naenkrat pokazala, da je taka ureditev razmerja potrebna in pokritja v državi tudi dejanski mogoča? Ali ni segla naša državna uprava in posebno nenauka z brezobzirno roko po zalozah živih in vsakdanjih človeških potrebščin, ali ni določila cene in zavarovala način porabljanja zalog, ali se ne odpira pogled na finančno zalaganje potrebščin po razmerju privatnega kapitala in na varstvo eksistence delujočega ljudstva? Ali ni sedanja vojna pokazala, da je prava moč vsake države v zdravem prebivalstvu,

v delavstvu, ki ima zagotovljeno svojo normalno eksistenco, ali se ne oglašajo od vseh koncev in krajev države socijalne sile, tako kakor jih je razlagalo in propovedovalo soc. demokracija?

Ali ni vojna pokazala poti, kako družiti socijalne moči kako je mogoče državi predstavljati velike sile le, ako je najširša plast društva, ljudstva kulturna, jaka in zdrava? V njej je socijalizem zgodovinski izkazal pogoje in cilje svojega obstanka, da je socijalizem končno nositelj kulturne države same. Razvoj socijalnih moči ljudstva obenem kaže pot do polne avtonomije ljudstva in do polne demokracije držav. — Naj vojna le ustvari prehodne dobe zastoja, socijalne sile nevdružno streme k onim ciljem, katere je naredoval socijalizem.

Ako se socijalna demokracija čuti kot nositelj socijalizma, tudi lahko samosvestno trdi s drugim Rennerjem: "da prestane krizo sedanje vojne in da internacionalna soc. demokracija po vojni nastopi tim silnejše". Zaradi tega sedaj ne more biti naša naloga diskusija posameznih faz velike svetovne vojne in o mogočih in nemogočih posledicah vojne za posamezne države ali slovenske narodnostne skupine posebej, moramo ohraniti pred seboj velike cilje socijalizma in bliznjo pot, ki vode do njih: organizacijo soc. demokracije.

Drug je položaj nacionalističnih strank. Za njo je ta ali oni izid vojne, problem biti ali ne biti ali ne biti, problem gospodstva in hlapčevstva. Stranke malih narodov čutijo v očigled gigantski tekmi velikih narodov vso svojo ničevnost in nepomembnost. Ubija jih lastni nacionalistični princip!

Minerva.

Danilo Feigel.

Bojni krik divjih Apahov in Komahov se je razlegel po širnem polju okoliških farmerjev. Neukročene indijanske tolpe so ropale in plenile, pobirale sovražnim belokozcem skalpe, — tako so namreč imenovali repo v svojih vznesenih govorih — in kmalu se je pekla po sijajni zmagi okusna "divjačina" nad žerjavico.

Ne daleč od indijanskih prerij so pa naskakovali grški junaki ob skalnatih bregovih bistrre reke visoko skalo, mogočno Trojo, bojevali se in vpili, dokler jih ni prepadil Hektor v osebi poljskega čuvaja s svetlo svojo službeno sabljo.

Ker si je pa raztrgal nekega lepega pomladanskega dne "hitri jelen" nove hlače, ker si je izpahnil desno nogo "brzonogi Atil" in ker je nabiral Paris — neustrašnega Agamemnona, da je ta še pet dni potem nosil mavričsko kožo, so nam ustavili starši in gospodinjte v popoldanske igre in mi naj bi bili brez zabav?

Ne in ne in kaj drugi dan je že sedela na "Olimpu", samotnem kraju, trojica prvošolčkov: Milan, Hinko in jaz.

Prvi je presegal naju v starosti, velikosti in inteligentnosti. Neovržno dejstvo, da je bil "repetent" že drugo leto in da mu ni mogla škodovati nobena cigareta, ga je povzdignilo visoko nad njegove kolege, kakor smo se ponosno nazivali med sabo, in slepo sem se klanjal s svojim prijateljem Milanovemu despotizmu.

Kakor rečeno, — in v očeh najinega predsednika se je zabliskal ogenj navdušenja, — prihodnja sobota že lahko izide prva številka našega časopisa. Pogovornice so natančneje o tej stvari, v ta namen smo se tudi zbrali v tej samoti, kamor ne segajo nšesa naših skrbnih profesorjev. Prosim torej, da mi vsak pove svoje pomisleke, katere ovreči bodi moja naloga!

Kdo bo pa tiskal naš časopis?

Čudno vprašanje, kolega Hinko! Tiskarno ustanovimo sami! Ob ponedeljkih si ti bolan radi zoboboli, ob torkih mora boleti tebe, — pri tem je pokazal s prstom name, — glava, ob sredo pa ostanem jaz radi prehlajenja doma. V tem prostem času svoje bolezni mora vsak spisati štiri ali pet števk, kajti narodnikov bo gotovo dvanajst. Vsaka posamezna številka meri eno polo.

— Joj, joj, kdo bo toliko pisaril? — oglašil sem se prav ponižno in nehoti stegnil kazalec desne roke, ker sem že čutil strašne krče v njem.

— Zdaj imas jezik, ko ti pa za solsi barbar (tako je kralil tretješolec Lovrin našega profesorja za latinščino in nemščino) kazen, ko moraš prepisati najmanj desetkrat celo spreganje glagola "amo" v vseh časih in naklonih tvorne in trpežne oblike, molči kakor lese na riba. Da nadaljujem, vsaka številka stane štiri vinjare; narodniki smejo biti le kolegi.

— Ali bi ne bilo bolje, da bi sploh ne imeli nobenega naročnika. Glej, Milan, kaj napravim, ako se izve, ako nas kdo zatoži? Ali se ne spominjaš disciplinarnih postav, ali ne veš, da ne smeš dijak objavljati svojih duševnih proizvodov? Karer nam gotovo ne uteče in naši starši, joj, to bo! — In Hinko se je s strahom v očeh, z bolestinim izrazom na obrazu prijel za svoja stegna, kakor da bi že pela očetova leskovka žalostinke po njegovem telesu.

— Da nisi posebno bistroumen, vem, toda da si tudi strahopetec, zajec bojazljivec, ne, te napake se nisem opazil pri "sivem medvedu"! Sramuj se! Časopis brez narodnikov je neumnost, budala! Naši kolegi pa imajo tudi toliko moštva v sebi, da nas ne ovdijo, posebno ko nam mora jamčiti vsak s častno besedo za molk. Sploh bi pa rad poznal onega, ki bi samega sebe izdajal, saj bo vsak naročnik tudi naš sokrivec. Časopisu bo ime — "Minerva".

— Oh, ne, z istim imenom kliče mo gospodinjino psice! — Reči svoji gospodinjici, naj prekrsti svojo mrho, mi ostanemo pri imenu, ki ga je nosila rimska boginja znanosti in umetnosti. — Jaz se zadovoljim z upraviteljem, ti, Hinko, moraš biti odgovorni urednik, tebi (meni namreč) pa ne ostaja drugega kakor mesto izdajatelja. Ob sredah se zmenimo na tem mestu o dnevnih novicah, za podlistek imam že krasen spis, namreč domačo nalogo: "Velika noč v cerkvi, naravi in človeškem sreću". Spisal jo je petošolec Ivan, s katerim stanujem skupaj, in dobil v njej pohvalno. Opozoriti vaju moram, da je pisal v tej nalogi tudi o ljubezni in profesor mu ni prečrtal tega. — Vsak oglas, vsako priporočilo stane dva vinjarja. Čisti dobiček si razdelimo vsak mesec. Želi še kdo polajnila?

Bile so le še malenkosti, ki smo jih uresili. Tako sem prosil Milana, naj da meni zobobol ob ponelelkih, ker ne verjamem več doma moji glavoboli, med tem ko je Hinko moledoval za moje izdajateljsko mesto, in najini proujni sta bili takoj uslišani.

Predsednik je vstal, prižgal cigareto in prekinil s povzditujnim glasom grubno tišino: — Stvar je resna! Zahvaljujem se Vama iz srea, ker vidim, da se nisem trudil zaman s svojim načrtom. Dobiček je postranska stvar, nam je v prvi vrsti za čast. S svojo "Minervo" dokažemo oholim drugošolcem, ki nas prezirajo pri vsaki priliki, da smo možje na svojem mestu. Servus!

Pri slovesu je moral podariti govornik vsakemu polovico cigarete in kaj bi ne kadili, saj nas je celo Milan prišteval možem. "Minerva" je zagledala luč sveta. Bil je sicer težak porod, toda premagali smo vse težave z indijansko ravnodnostjo. Naročnikov smo imeli sedemnajst in mislimi najeti je plačanega diurnista, ki bi nam pomagal v "tiskarni", toda slučaj sam nam je prišel na pomoč.

Prvi dan sem moral jaz zboleti. Zobje so me trpinčili že prej, kajti večer in ker sem se smilil svojem, so me peljali koj drugo jutro k zobozdravniku, ki mi je izdrl dva zoba, dva zdrava zoba in prišel slednjič, ko ni opazil nobene guilobe, do zaključka, da imam nekako "neuralgijo".

Ostal sem tri dni doma. Torek je bil Hinkov dan in njegova skrbna gospodinja mu je privezala na vse zgodaj krompirjeve olupke, limone in mokre rute na vroče čelo, da je dobilo pravo, nenaravno gorkoto. Šolski sluga, poslan od profesorja matematike, ga je dobil doma vsega obvezanega.

In "Minerva"? Uvodni članek: C. kr. stotnik v pokoju je umrl; dijaki se pozivljajo k ogromni udeležbi pri pogrebu, ker bodo vsi kakoli godli in streljali. Dnevne novice: Dva profesorja sta se morala najbrže skregati, ker se ne pozdravljata več na šolskem hodniku. — Naš kolega je obhajal večeraj slavnostni jubilej petindvajsete urodojke, kakor je sam poročal vredništvu lista. — J. M., odličnjak prvega razreda, je prepustil "Minervo" tri Prešernove pesmice, ki smo jih natimili radoš-

nim srcem. Hvala mu! — Neimovan dijak je dobil za dve napaki v latinski šolaki nalogi "nezadostno". — Kompetentni faktorji (kije je dobil Milan take izreke, ne vem) se opozarjajo na to nečuvno sleparijo in se prosijo, da se postavijo na prvem mestu za pravice tlačnih dijakov.

Oglasi: Kdor želi kupiti dvajset starih peres iz druge roke, naj se zgasi pri kolegu E. P. u. — Še nepokvarjene knjige za prvi razred srednjih šol so na prodaj pri sošolcu A. S., ki se misli posvetiti rokodelstvu (v resnici so ga izključili radi prevelike lenobe, kar so dokazovale tudi nepokvarjene njegove knjige). itd.

Štiri številke so izšle. Koliko napora, koliko dela in bridkih ur je moralo pretrpeti uredništvo! Končni uspehi je bil v gnetnem oziru: 3 K 34 v čistega, v častnem oziru: sošolci so se nam skoraj odkrivali, drugošolci so nas pospotovali in vabili k raznim igram in izletom, v šoli pa: Milan je bil opominjan pri konferenci iz dveh predmetov, Hinko in jaz pa iz treh. Profesorji so zmajali z glavami ter se čudili našemu nazadovanju.

Prišel je dan plačila. Pri seji sem stavil predlog, naj se prekine vsaj za dva meseca z izdajanjem "Minerve" radi sitnih profesorjev, ki zahtevajo toliko tvarine od nas, kakor da bi bili mi odvisni od njih in ne oni od dijakov. Utemeljeval sem svojo trditv z retoričnim vprašanjem, katerega pot bi pač ostala našim tiranom, če bi izgubili radi stavkujočih dijakov svojo službo. Predlog je bil sprejet soglasno in na prošnjo po plači je potlašil naju Milan z naslednjim dnevom.

Drugi dan, bila je nedelja, sva ga zaman čakala na "Olimpu". Romala sva na njegovo stanovanje, kjer je začela naju izpraševati gospodinja po neusahljivem viru Milanove vedno polne blagajne.

Nič dobrega se ne sliši o Milanu. — Je nadaljevala zgovorna ženica, — že teden dni kupuje "indijance", želodec si kvari z različnimi sladčicami in sladoledi, mnogi so ga videli že na "ringenspihu", kadi pa tudi kakor sam Turek!

Dovolj, preveč! Kakor strela iz jasnega je zadela naju ta novica. — Milan zapravlja najine žulje, midva ga pa lahko občudujemo na "ringenspihu", si lahko izposodiva "indijance" in se zadovoljna morava biti, ako nama ponudi žličico sladoleda. Kar prepa-ral bi ga, ker vrhu vsega moraš še molčati, ako hočeš ostati še dijak!

Kakor divja sva letala okrog, jezila se nad mladim defravdantom, zlobnala tekmo pol ure vse naročnike skupaj in imeli smo izreden občen zbor, na katerem so se sklenile sledeče točke:

Kdor poreče Milanu kolega, je sam brezčasen in kdor mu posodi latinsko in računsko vajo v prepis, tega najbomo brez pardona. To je bil prvi del naševanja, ki je dosegel drugi dan pred poukom velikanske dimenzije.

Hinko, rdeč kakor kuhar rak, je stopil pred Milana in le vprašanje: — Kje imaš denar? — Se mu je izvil iz tresočih se ust. Strinideset radovednih oči "Minervinih" naročnikov je zrlo ta prizor. Preplašeno vedenje pri obdolžencu, zausnica je rodila zausnico, roke so mahale kakor vetrnice; izpodbujajoči kliči od vseh strani, dokler se ni v vseh vzbudila indijanska narava, ki je počivala že toliko časa in nastala je splošna vojna.

"Mogočni panter" je skočil "staremu Nestorju" za vrat, "božanski Enej" je lasal "črnega gavranu", ki ni hotel izpustiti "zvitega Odi-seja". Krik in jok in smeh se je razlegal po sobi, knjige so frlele po zraku, majhen, a hraber oddelek naše vojske se je navadil na Azijo, velik zemljevid, ki je kazal kmalu pogubonosno razpoko, zid je potemnel bolj in bolj pod strastnimi poljubi nezaprlih arnilnikov in — — —

— Mir! — Barbar je! — Mir je nastal, okameneli smo in bojišče se je na mah izpremenilo v krasen park — kip je stal pri kipu. — Danes po pouku ostanete tu, da napravimo majhno preiskavico! — Zdjaj pa pogledjmo malo vaš ljuti bot z latinsko slovnico! — tu

koj za ženjico žita snopi leže po tleh junakov tropi, počela jih je trojka — smrt — tako je opeval ono usodopolno uro neki petošolec prosto po Gregorčičevi pesmi. Pri preiskavi ni bilo izdajice v

naših vrstah. Le Hinko bi bil kmalu vse pokvaril, ker je na vprašanje po vzroku tepežnice odgovoril ježno in s poudarkom: — Milan ima denar!

Ravnatelj in profesor sta se smejala mlademu socialistu, ki je tako strasten v boju proti kapitalizmu.

Dobili smo kazen, morali plačati zemljevid, počistiti stene in "Minerva" je zaspala na veke po kratki in mučni boleznici in najlepši dobi tridesetih dni.

ZAHTEVE ČETVEROZVEZE. Iz navedb italjanskih listov je razvidno in iz Aten se potrjuje, da je zahtevala četverozveza od grške vlade:

1. Da odpokliče vse grške čete iz Soluna in okolice;
2. Da prepusti četverozvezi vse železnice in ceste v ozemlju vzhodne črte Solun-Bitolj;
3. Da dovoli, da sme četverozveza utrditi Solun in polotok Hilikidika;

4. da prepusti ententi izvrševanje pomorske policije v vseh gr-

ških teritorijalnih vodah m. dr. tudi v Pireju.

Četverozveza hoče, da Grška tem zahtevam takoj dejansko ustreže ter zlasti svoje čete iz Soluna brez odlaga odpokliče. Te zahteve so vzbudile na Grškem razburjenje in ogorčenje.

Aronova palica.

Med svetopisemskimi čudeži, s katerimi je plašil Aron egiptovskega kralja Faraona, je tudi ti, da je vrgele palico na tla ter je postala kača, potem pa jo zopet pobral kot palico. — Ta čudež je že davno pojasnjen ter ga kažejo za denar glumači iz Libije (v Afriki). Kača se imenuje Aspil ali Kleopatra. Arabci je pljunajo v goltance, jo stisnejo na gotovem mestu na vratu ter jo vržejo na tla. Kača otrpne liki palica. Oživijo jo s tem, da jo z močjo drgnejo ob repu.

Samomor iz obupa.

Včeraj je se ustrelil v Brooklynu Joseph Zirrlith iz obupa, ker je bil dolgo brez dela.

CENIK KNJIG
katere ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:	
Ahnov nemško-angleški tol-mač, vezan	—50
Berilo prvo, vezano	—30
Berilo drugo, vezano	—40
Cerkvena zgodovina	—70
Domači zdravnik	—50
Evangelij	—50
Fizika 1. in 2. del	—45
Katekizem vez. veliki	—40
Katekizem vez. mali	—15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50c., oba	\$1.00
Občna zgodovina	\$4.00
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00
Poljedelstvo	—50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00
Postrežba bolnikom	—20
Sadježnja v pogovorih	—25
Schimpffov nemško-sloven-ski slovar	\$1.20
Slovenski pravnik	\$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.20
Slovenska pesmarica, 1. in 2. zvezek vsak po	—60
Spisovnik ljubavnih pisem	—40
Trtna uš in trtoreja	—40
Učna živinoreja	—50
Učni kmetovalce	—50
Žirovnik, narodne pesmi, 1. in 2. zvezek, vez., po	—50
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:	
Baron Trenk	—20
Belgrajski biser	—20
Beneška vedeževalka	—20
Bitka pri Visu	—30
Bodi svoje sreče kovač	—30
Boj s prirodo	—15
Božični darovi	—15
Burska vojska	—25
Cerkvica na skali	—15
Ciganska sirota, 93 zvezkov	\$5.00
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov	—25
Don Kižot	—20
Dobrota in hvalečnost	—60
Fabiola	—35
George Stephenson, oče železnice	—20
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—20
Ilustrovani vodnik po Go-rnjskem	—20
Izanami, mala Japonka	—20
Jama nad Dobrušo	—20
Jaromil	—20
Jeruzalemski romar	—45
Kristof Kolumb	—20
Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Leban, 100 beril	—20
Maksimilijan I.	—20
Marija, hči polkova	—20
Malomestne tradicije	—25
Miklova Zala	—35
Mirko Poštenjakovič	—20
Na divjem zapadu, vez.	—60
Na jutrovem	—30
Na krivih potih	—30
Na različnih potih	—20
Naseljenci	—20
Na valovih južnega morja	—15
Nikolaj Zrinski	—20
O jetiki	—15
Odčitje Amerike, vez.	—80
Odvetniška tarifa	—30
Prihajač	—30
Pregovori, prilike, reki	—25
Prst božji	—20
Randevoos	—25
TALIJA.	
Zbirka gledaliških iger	—20
Pri puščavniku	—20
Raztresenca	—30
Starinarica	—20
Idealna Tašča	—20
RAZGLEDNICE:	
Newyorške s cveticami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po	—03
ducat po	—25
Z slikami mesta New Yorka po	—25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—35
ZEMLJEVIDI:	
Združenih držav, mali	—10
veliki	—25
Balkanskih držav	—15
Evrope, vezan	—50
Vojna stenska mapa	\$1.50
Zemljevidi: New York, Co-lorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylv-ania, Minnesota, Wis-consin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—15
Avstro-Ogrske mali	—30
veliki vezan	—30

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI

Predsednik: J. A. GERM, 501 Cherry Way od box 52, Elm
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbours
Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Slagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE EUNICH, 421-7th St., Calumet Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 808-6th St., Rock Springs, Wyo.

J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MEETEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1

Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreć Jesusa, Stev. 2, Ely

Minn.

JOHN GRAHNE, st., od društva Slovence, Stev. 114 Ely

Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se urednih sadov, kakor tudi denarni

odliski, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri

vsebe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neosebna pisma od strani članov se ne bo od

govarjalo.

Orodje glasilo: "GLAS NARODA"

Zadnji Bourboni.

Spisal Venceslav Bele.

(Nadaljevanje.)

Dne svojega godu, na praznik sv. Karla Boromejskega, je bil kralj jutraj pri maši v goriški kapeli. Med mašo ga je začelo tako zebsti, da ni mogel priti k skupnemu zajtrku, kakor je bila to njegova navada. Mrzla so sledile hude bolečine in čez noč se je bolezen resno šujšala: bruhal je in hud krč ga je vil po vseh udih. Doktor Bougon, kraljev zdravnik, ki je brž uvidel resno nevarnost, je svetloval, naj podelijo bolniku svetotajstva za umirajoče. Duhovniki, ki so bili zbrani okrog kralja, so mu podelili poslednje olje, obhajati ga niso mogli radi bruhanja. Popolnoma vdan v božjo voljo je kralj prenesel svojo bolezen. Dne 6. novembra 1836 ob dveh ponoči je ni bil več med živimi. Izdihnil je v Gospodu v krogu svoje družine, svojih zvestih prijateljev in služabnikov, ki ga niso zapustili v nesreči in prognavstvu.

Govorilo se je, da si je kralj nakopal koliko, ko je jedel ribe, in da se je vrh tega prehladil na svoj imendan, ki je bil res mrzel; — zdravniki pa so se izrazili, da je umrl Karol za kolero. Res je ta strašna in grozna šiba tepla tiste dni bedno človeštvo, kopila revščino in rodila obup; pobrala je dvajsetino prebivalcev v Vidnu, Trstu in goriški okolici po mnogih vaseh; res je bilo videti vse naokoli tugo in žalost, slišati jok in stok, a Gorici je ta huda šiba čudežno prizanesla. Če je Karol X. v sled kolere umrl, je bil on v Gorici edini.

Kraljevo truplo so mazili na mrtvaškem odru v dvorani zraven sobe, v kateri je umrl. Okrog odrs so gorele luči, okrašene s francoskimi grbi. Kraljevi služabniki, posvetni in redovni duhovniki, so stražili vse dni ob njegovi krsti in molili za mir in pokoj njegove duše. Zvečer so bile v stolnici slovesne večernice-zadušnice.

Enajstega novembra je dvignil goriški knez nadškof v metropolit ilirski, Franc. Ks. Luschn, ob asistenci metropolitanskega kapitelja in druge mestne duhovščine truplo pokojnega kralja. Reveni z gorečimi svečami so otvorili izpred, za njimi je šel oddelek mestnega vojskava, ki mu je sledila uniformirana mestna godba, posvetna in redovna duhovščina; knez nadškof je v pontifikalni obleki sledil kapitelju tik pred vojskavim vozom, ki ga je peljal črna odetih konj; vrhu voja je stala krona. Ob vozu so v dveh vrstah kraljevi lažarji, služabniki, v rokah prižigalnih sveč, okrašeni z znaki francoskega rodbine. — Za vojskavo so v dolgin, črnih, kraljevih topov, ki jih je vodil kraljev vojskavnik, pokojnikov

prvorojni sin, in grof Chambord, šestnajstletni pokojnikov vnuk; njima so sledili: vojvoda Blacas, grof Bouillie, grof O'Hergenthy, grof Montbel, marquis Clermont-Tonnerre; za temi vsa nasebina Francozov, žalost in tuga na njihovih obrazih. — Velika množica ljudstva, različnega stanu, spoli in starosti, je tvorila konec izpreda, ki ga je zaključil nov oddelek vojaštva.

Ulice, po katerih se je izpred pomikal, so bile natlačene polne ljudi, ki so prihitieli od vseh strani, da bi videli pogreb pravega, a tako nesrečnega kralja; prodajalne so bile v znak žalosti zaprte, okna črna pregrnjena.

Ko je prišel mrtvaški izpred v stolnico, je bil tam slovesen revkviem; po sv. maši in po končanih navadnih molitvah se je obrnil nazaj izpred v istem redu proti Kostanjevici, kjer se je imelo vložiti kraljevo truplo začasno v grobišče grofov Thurn; le začasno, ker se je takrat še vedno upalo, da se vrnejo Bourboni na prestol in odpeljejo s seboj mrtvega kralja.

Na Kostanjevici je opravil knez nadškof poslednje molitve in potem je ostalo truplo v cerkvi do drugega dne. Tega dne — 12. novembra — so položili kraljevo truplo v prijuščino stolnice kraljevih rodnikov in več plemenitih francoskih gospodov in zastopnikov samostana v svinčeno krsto, ki se jo zapetili in položili potem v drugo iz orehovega lesa. V po sebi svinčeni posodi, vloženi v srebrno posodo v podobi sraja in zaprto s ključem, je bilo shranjeno kraljevo srce. Ta posoda z napisom je bila s trakovi privezana na orehovo krsto; vse to je bilo potem zaprto v tretjo, tudi orehovo krsto in na njo pritrjena plošča iz pozlačenega bronza z napisom:

"Tu je sree previsoškega, premogočnega, preizvrstnega kneza, Karola desete tega imena, po milosti božji kralja Francije in Navarre, umrlega v Gorici 6. novembra 1836, star 79 let in 28 dni."

Kraljev zdravnik Bougon je izročil truplo in sree pokojnega kralja vojvodu Blacas, ta pa varstvu provinciala franciskana p. Ferdinanda Vouca in gvardijana p. Mihaela Jelečiča.

Krsta s kraljevim truplom je bila vložena v pripravljeno votlino pod cerkvijo in zaprta s kamenitimi napisno ploščo. Nekoliko večja je bila vložena v belega marmorja je bila vzdana v cerkvena tla pred kraljevim oltarjem.

Ko je bilo ob treh popoldne vse dovršeno in je vojvoda Blacas izročil ostanke pokojnega kralja v varstvo samostanske družine, so napisali izročilno pismo, da je Bougon res izročil truplo pokojnega

kralja vojvoda Blacas, in sprejemno pismo, s katerim so franciskani potrdili, da so sprejeli v varstvo zemeljske ostanke Karola X. Prvo pismo je bilo pisano v dveh prepiših na francosko, en prepis je ostal v samostanu; drugo, latinsko pismo so izročili patri vojvodu Blacas.

Kdo bi bil mislil, da pride potomec odličnega rodu sv. Ludovika, kralj francoski umret v Gorico in da bodo počivale njegove kosti v Kostanjevici, v temnem podzemskem grobišču mesto v grobiščih sv. Dionizija! — Skoro vsako večje, ki je bil rojen, nihče ne ve, kje ga čaka smrt! Tri leta po smrti Karola X. se je poslovil od sveta njegov zvesti vdan spremljevalec vojvoda Blacas d'Aulps. Umrl je na Dunaju 17. novembra 1889.

Pred smrtjo je izrazil soprogi in sinovom željo, da bi rad počival na Kostanjevici blizu svojega gospoda in kralja. Ker je živel z njim slavo, radost in koristi vladanja, ponižanje, nezgode in neprijetnosti prognavstva; ker mu je bil za življenja zvesto vdan v spoštovanju in pokorščini, ni maral, da bi bil po smrti njegov prah in pepel ločen od kralja. Izpolnila se mu je poslednja želja. Njegovi trije sinovi, Ludovik, Stanislav in Ksaverij, so prepeljali z vozom, ki ga je vlekle šest poštnih konj, zemeljske ostanke svojega očeta z Dunaja čez Gradec in Ljubljano v Gorico. Izpred je bil zelo prost; na Kostanjevici ga je sprejel provincial o. Woutscha s samostansko družino. Po opravljenih molitvah so postavili krsto v grobišče grofov Neuhaus. Ko se gre po ozkem hodniku v sedanje kraljevo grobišče, je videti na desni njegov nagrobni kamen z napisom:

"Pierre Louis Jean Casimir de Blacas d'Aulps" itd.

Bil je mož zvestobe in vdano sti, zato ni umrl njegov spomin! Ludovik Anton grof Marnes, vojvoda Angouleme, prvorojni sin Karola X., poročen z Marijo Terezijo, svojo sestrično, hčerko nesrečnega Ludovika XVI., je bil zvest drug očetu v bridkosti in v trpljenju prognavstva; po njegovi smrti je ostal v Gorici in se naselil v palači grofa Strassolda.

Že od leta 1823 je hudo boleha na želodec; ko se je bolezen vedno bolj hušala, je moral opustiti prijetne izprehode s svojo soprogo; v zabavo fu je ostalo le ščitivanje, — katero mu je pa očesno bolezen kmalu prikrasala. Trije sinovi pokojnega vojvoda Blacas in grof Montbel so mu preganjali dolg čas s čitanjem.

S telesno boleznijo združene duševne boli bi ga bile pač že prestrle, če bi ga ne krepil in oživljal močan duh, — duh vere in od poveri in vdanega potrpljenja. — Začetkom decembra 1834 se je nje goma bolezen nevarno poslabšala. Hude bolečine, ki jih je trpel, so ga prisilile opustiti večerne krožke, h katerim so prihajali najimnitnejši Goričani. Bolezen ga je priklenila na njegovo sobo, ki se je večji del noči izprehajal po njej.

Dne 13. februarja 1844 je hotel — dasi hudo bolan — prisostvovati zadušnim molitvam po pokojnem bratu, ki je v grozni noči s krvjo omadeževani zaprl v njegovo sree zadnje želje in umrl v njegovih rokah nečloveške smrti. — Globok vtis je naredil na vse zbrane, ko je vstopil v domačo kapelo; — njegov obraz blede in upadla njegova hica, on sam od boleznizmučen in utrujen. — Po cerkvenem pravilu je prijazen pozdravil vse Francoze in odšel. — Za mnoge je bil ta pozdrav zadnji. Njegova bolezen je vidno hušala, pričakovati je bilo skorajne katastrofe.

Na pepelnico srečo se je da pepeliti. — "Danes je pepelnica sree" — je rekel grofu Montbelu, — "in jaz čutim, da sem resno bolan; lanišnji dan mi najbolj obnavlja v spominu, da sem prah in da se v kratkem v prah povrne. Pripravi se moram — in se pokrepčati za zadnji boj z močjo, ki jo nudi kristjanom svetotajstva. — Za soproga sem že poskrbel in jo prosil, naj se ne žalosti preveč. — Jaz sem namena, da se je treba vnaprej pripraviti. — Sicer pa naj se zgodi vsem božja volja. — Na počel sem, naj položijo po duhovni, da mi podeli popotnico in poslednje olje; v kratkem bo tu. — Medtem pa ne izgubljam časa; — čitajte mi za pripravo Bourdalov premišljevanje o smrti."

Popolnoma tiho in mirno je poslušal bolnik resne, stroge besede.

Sedem let za njim je umrla dne 19. oktobra 1851 v gradu Frohsdorf na Nižnjem Avstrijskem njegova soproga Marija Terezija Sarlota, hči nesrečnega kralja Ludovika XVI. in kraljice Marije Antonijete, hčere avstrijske cesarice Marije Terezije.

Tudi njene zemeljske ostanke so pristavili v kraljevo rakev na Kostanjevici. — Dolgo let je nadomeščala grofa Chamborda in ter, ki se je poročila s švicarskim grofom Luiseke Pallijem in morala radi te zveze živeti ločena od kraljeve rodbine. — Grofa, v katerem je vrgljala tako trden verki katoliški značaj, je zapustila

"Glej konec vsega človeškega truda in vse posvetne velikosti. Glej edino in resno misel, ki nam mora biti vedno in povsod pred očmi: Človek, pomisli, da si prah in da se v prah povrneš. Spomni se, kdorkoli ste, bogati ali ubogi, veliki ali mali, vladarji ali podložniki; kratko — vsi nasploh, kdorkoli posamezno, spomnite se, da ste prah in da se v prah povrneš!"

Ko je prišel grof Montbel do besede: "Eccc, venio cito, et merces mea mecum est!", je vstopil služabnik Gospodov z zadnjo popotnico. A ni bil stolni vikarij, ki je prihajal; sam knez nadškof je prišel, ki je skozi osem let dajal s svojo vernostjo in svojim vskornim življenjem dober zgled meščanom in okoličanom.

Metropolitanski kapitelj, nižja duhovščina in bogoslovci so spremljali prevzvišenega z gorečimi svečami.

Dasi se grof ni mogel skoraj ganiti, je vendar sprejel Najsvetejše kleče na vratih svoje sobe. — Njegovi sivi lasje, njegova brezbarvna lica, njegova onemoglost in upalost, kljub vsemu pa tako goreča vernost so ganile vse navzoče do solz.

Koncem maja se mu je zdravje po daljši nestanovitnosti zopet resno šujšalo. Zdravnik Bougon je odkrito povedal, da smrt ni več daleč. — Tretji dan meseca junija 1844 je bil poslednji njegovega romanja skozi dolino solz. Popolnoma vdan, mirno, oči uprte v krucifiks, je umrl v palači grofa Strassolda na trgu sv. Antona, tik bivšega samostana, ki ga je nekot svetnik ustanovil. — Balzimiran je bil po Ganalovi metodi.

Veliko dvorano v palači so izpremenili v kapelo; stene so bile črno povlečene, sredi dvorane je stal oder, na katerem je počiva Ludovik. Okoli odrs so bili postavljene začasni oltarji, ki so s brale na njih maše za mir in bla gor pokojnikov duše.

Sluge in lakaji so stražili ob mrtvem gospodu, duhovniki so nočindan kleče pred krsto recitali oficij za mrtve in druge molitve.

Ker ni bilo mogoče na praznik Rešnjega Telesa v stolnici peti večernic-zadušnic, je šel ob štirih popoldne ves kapitelj v kapelo v palači grofa Chamborda in fran coske nasebine opravil sveto opravilo.

Drugega dne — 8. junija — so se zbrali vsi dostojanstveniki, vs uradi, vse odlične osebe iz mesta in okolice v hiši žalosti Knez nadškof Fr. Ks. Luschn je z asistenco kapitelja in mestne duhovščine dvignil pokojnika z odrs — Izpred je šel v stolno cerkev ki stoji v bližini; do cerkve so nosili krsto pokojnikovi služabniki. Po končani črni maši, ki jo j pel nadškof, je odšel izpred na Kostanjevico. — Reveni iz sirotišnice, vse korporacije in vsa društva, učenci vseh šol, mestna straža in mestna godba, redovniki in posvetna duhovščina, metropolitanski kapitelj in knez nadškof so šli pred vozom; krsti je sledil v dolg, črn plašč ogrnjen grof Chambord — Henrik V. s spremstvom njemu vsa francoska nasebina, ci vilni in vojaški dostojanstveniki magistratno zastopstvo, plemeniti in odlični meščani, potem pa velika množica ljudstva. — Mestve v žalosti, ulice polne natlačenec.

Ko je dospel izpred na Kostanjevico, je čez dolgih osem let zopet obhajala luč sveta zadnje poživatišče mazičenega francoskega kralja.

S turobnim glasom so peli mnogi: "De profundis clamavi ad te, Domine!" — in sinova krsta je bila položena tik očetove. — Ko je bilo dovršeno izročilno pismo, je bilo vse končano.

Na črnem nagrobnem kamnu sinovem, ki leži pred karmelskim oltarjem tik očetovega, stojijo pod napisom besede:

"Bridkost sem našel in ime Gospodovo sem klical."

Sedem let za njim je umrla dne 19. oktobra 1851 v gradu Frohsdorf na Nižnjem Avstrijskem njegova soproga Marija Terezija Sarlota, hči nesrečnega kralja Ludovika XVI. in kraljice Marije Antonijete, hčere avstrijske cesarice Marije Terezije.

Tudi njene zemeljske ostanke so pristavili v kraljevo rakev na Kostanjevici. — Dolgo let je nadomeščala grofa Chamborda in ter, ki se je poročila s švicarskim grofom Luiseke Pallijem in morala radi te zveze živeti ločena od kraljeve rodbine. — Grofa, v katerem je vrgljala tako trden verki katoliški značaj, je zapustila

gratino Frohsdorf, kjer je poleg navadno prebival in pozneje tudi umrl.

Sestra grofa Chamborda, Luiza Marija Terezija, se je poročila leta 1845 s Karolom II., vojvodom Parmskim, kateremu je rodila troje otrok, vojvoda Roberta Parmškega, vojvodinjo Margaretto Madridsko in grofa Henrika Bardija. Po smrti svojega soproga je vladala v Parmu v imenu svojega sina vojvoda Roberta I. od leta 1854 do 1859. Umrla je v Benetkah dne 1. februarja 1864 in nekaj dni potem so prepeljali tudi njeno truplo na Kostanjevico.

(Dalje prihodnjic.)

ŽUŽELKA, KI SE HRANI Z JEKLOM.

Zadnje čudo, ki so ga odkrili v Kaliforniji, — je žuželka, ki je jeklo. O tem se je že prej večkrat slišalo, vendar niso takih zatrevanj smatrali resnim. Nedavno pa je našel te vrste žuželko Albert Seuller, ki je na čelu neke telefonske družbe v Santa Barbara, Cal., ter jo je opisal v nekem listu.

Eden urednikov dotičnega lista se je sam napotil v Santo Barbaro, da se osebno na lastne oči prepriča o resnici.

Tam se je urednik na lastne oči uveril, da so res take žuželke, kakor jih je opisal Albert Seuller. Videl je več žuželk, ki so se nahajale v jeklenih zabojčkih s steklenimi strehami. V take zabojčke so jih dali zato, da bi se videlo, koliko časa rabijo te žuželke, da pregrežejo jekleno steno gotove debeline.

Ta žuželka je črna, tenka in prav majhna. Ima trda krila ter se zdi navidez čisto nedolžna in skromna živalica, ki pa napravi v resnici zelo dosti škode. Ta žuželka se spravi na z jeklom pokriti telefon ter napravi vanj take rovečke in luknjice, kakor jih drugi žužki v trevesna debla.

Zdaj ugibajo, kaj je pravi vzrok, ta grize žuželka jeklo. Nekateri pravijo, da jim najbrže ne služi za hrano, drugi pa so mnenja, da napravljajo žuželke luknjice v železo tega, da ležejo vanje svoja jajčca, kar pa se tudi ne potrjuje.

Podobne glodalce jekla pa ne dobivajo samo v Kaliforniji, temveč tudi drugod. Proti njim se pričujejo tudi v So. Bend, Ind., v Rockford, Ill., v Portlandu, San Diego, v Floridi in v oddaljeni Avstraliji. V veliki množini jih najdejo v starih kostirnih škatljah, ki jih rabijo za zavijanje čaja. To dejstvo tudi dokazuje, po mnenju nekaterih, da so prišle te živalice iz vzhoda. Smatrajo jih za zelo škodljive in nezaželjene goste.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Frank Skrabec

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M.

Rojts, Frank Janes in John Germ

Salida, Colo. in okolica: Louis Ca

stello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman

Woodward, Ia. in okolica: Lukas

Podbregar.

Aurora, Ill.: Jerny B. Verbič

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec

Depue, Ill.: Dan. Badovinec

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za

tel in Frank Bamblich.

Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in

Rudolf Požek.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in

Springfield, Ill.: Matija Barborič

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik

Columbus, Kans.: Joe Knafele

Franklin, Kans.: Frank Leskovec

Frontenac, Kans. in okolica: Frank

Kern in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller

Mineral, Kans.: John Stalc.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin

Kos.

Ringo, Kans.: Mike Pencill

Calumet, Mich. in okolica: Pavel

Shalts in M. F. Kobe.

Manistiquie, Mich. in okolica: Fran

Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. O

Likovich

Aurora, Minn.: Josip Fugina.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob

Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouza.

M. L. Kapsch, Jos. J. Peschl in Loui

M. Pernšek

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Použe

Kilbville, Minn. in okolica: Jos. Adm

nich.

Nashwan, Minn.: Geo. Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Uriah.

Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternšek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, Ohio.: Frank Sakcer, J.

Marinčić, Chas. Karlinger, Jakob Bes

nik in John Prostor.

Barberton, O. in okolica: Alois Ba

lant.

Bridgeport, O.: Frank Hočevaz.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolica: J. Kumše.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Alberghy, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bradock, Pa.: Ivan Germ

Iskalci biserov na otoku Svetega Duha.

Povest.

Ruski spisatelj Emilij Mužik.

(Konec).

Kastiljo je bil kakor preroben. Prav nič se ni brigal za svojo hčerko, navdajala ga je zgolj misel o lastni varnosti in o tem, kako bi pospravil svoj denar in dragocenosti. Vsa skrb o Erni je padla torej nase, jaz sem jo vzdignil s tal, položil na posteljo in jej zmočil seneci z žganjem.

Minilo je precej časa, predno se je zopet zavedla. Pogledala me je polmnočno in me sunila od sebe.

"Menda ste mi vi rekli, da je Rikardo ugonjen?"

"Ne, gospodična, jaz sem vam pravil, da sva se pod enakimi pogledi podvrgla nevarnosti zato, da bi vam naznanila grozečo nesrečo in gospoda Rikarda je pošel tabor, dočim se je meni posrečilo premagati enega požeruna."

"Vi lažete!"

"Gospodična", sem dejal, potegnivši roko izpod plašca, "tu le pogledajte sledove zob požeruna, v čegar žrelo sem vsadil estako."

"In vi ste pustili tovariša brez pomoči, brez podpore? On ni znal rabiti tega ničevega domačega orožja..."

"In vendar je to ničevo orožje rešilo meni življenje", sem odvrnil razaljen. "Steer voliti je bil prepričan, da gospodu Rikardu in on ni maral vzeti estake, temveč tale nož, katerega vidite za moj pasom."

"Kaj, vi ste ga odrekli nesrečnemu?"

"Ne, gospodična, jaz sem izrgal nož iz njegovih otrpelih prstov ono minuto, ko sem potegnil iz vode vse, kar je ostalo od njega: njegovo roko."

Pomolil sem ji nož, ali ona se je stresla.

"No, k vragu s tem!" je zakričal Kastiljo, kateri menda ni imel duše, ne sreč. "Jako mi je žal, da je Rikardo poginil; bil je varčen človek in imel vsikdar srečo pri nakupovanju skorpene. Jaz bi ni ne rekel, ako bi ga bila zvela; no, ker pa ne je živi, zato je gre o njem govoriti. Pospravi raje svoje reči, da bi podležel ne imeli časa piliti, a potem se posvetujmo, kaj je storiti."

Erna je zakrila obraz s svojima malima, zalima r katerimi se tako po pravici ponašajo Spanke, in se navzlic očetu vsemu grajanju ni zganila nekaj časa.

Ko je znova spustila roki z obraza, se mi je dozdevalo, da je utegnula premagati strah, v katerega jo je bilo pripravilo moje sporočilo; vsaj hladna in mirna je bila ter niti ene besedice ni znila več o nesrečnem Angležu. Laskavo je spregovorila z menoj, me zahvalila za uslugo, katere sem izkazal njenemu očetu, in potem je pomagala pospraviti staremu vse potrebno. Za teta je sledilo kratko posvetovanje, večinoma med menoj in Kastiljom. On je bil že davno pripravljen na vsake slučajnosti ter izjavil, da ako se mu posreči priti v Kalifornijo, potem si lahko najde pomoči pri svojih prijateljih, kateri ga bodo skrili.

Bilo je jasno, da sta bila že vse naprej prečevala do najmanjše podrobnosti s ponesrečenim nadzornikom Rikardom.

Bistveno ni bilo možno v njegovih načrtih ničesar predrugačiti, zato je sem jaz poslal mlado deklo, da bi mi vračala moje ljubav in postala moja žena. Namerjal sem jo že naslednje jutro odpeljati na otok Čeralljo in se pozakloniti z njo v La Paz, nasproti očetu volji.

Gospodična Erna me je mirno poslušala, ničesar ne odgovorivši, in nič manje mirno dovolila, da sem jo smel pritisniti na svoje srce. Samo nekaj mi ni bilo všeč: da je bila bleda, od vsega brezbrizna, ubogljivo izpolnjevala vse, kar ji je veleval oče, in njene velike črne oči so nekako čudno, mrtvo zrlje v daljavo.

Tako je minula ura, potem druga in Erni oče bi bil moral že davno odrediti, ako je hotel še to noč priti na suho. Ali vlačil je ne prenehanoma na dan razne zaklade, ne želeč se ločiti od svojega premoženja.

Naposled je bilo vse gotovo. Erna je naju spremila do vrat, a na pragu se je stari obrnil ter zahiteval od hčere biser, kojega je ona nosila okoli vratu, češ, da bo dragocenost v njegovih rokah varnejša, a njej da je utegnjo vzeti vojaki.

V temi nisem mogel videti dekljčjega obraza, a slišal sem le, kako rezko je zazvenel njen glas, ko je rekla: "Za nobeno ceno!"

Jaz sem vlekel Kastiljo za seboj, medtem ko se je Erna vrnila domov. Ali misva se utegnula storiti sto stopinj ter zaviti za skalo, da bi stopila na drug kraj otoka, ko me nekoga zaka zgrabi za ramo.

"Gospod Rikard", dejal je s hripavim glasom deseti, katerega sem bil gostil isti večer. "Ni lepo tako varati dobrih prijateljev. Toda gospod nadzornik, vaš oče, vas je moral dobro pregledati, ker ve, da vam sam hudič ni kos. Gospod, ki gre poleg vas, je gotovo tisti človek, katerega mi iščem in ki se pl. Kastiljo imenuje."

Vsak pobeg ali zoperstavljanje bi bilo brezuspešno. Nana naspoti je melemo deset bodal in Erni oče je moral pripisati sebi doletveš ga usoda, kajti on se je bil dokaj dolgo obotavljal, pobirajoč svoje zaklade.

Polagoma sem izvedel, da me je stari lisjak — moj oče — velel pokleniti k sebi. Ker me ni bilo doma, zbudila se je v njem sumnja in on je precej odposlal vojake, ko je burja nekoliko polegla in se umirilo morje.

Ko so naju pritirali nazaj v Kastiljevo stanovanje, je bil moj oče že tam. Vojaki so kaj skrbno očistili Kastiljeve žepa in ga zaprli v čumato, povedavši mu, da ga za solnčnega vzhoda odpeljejo na Čeralljo in od tam v La Paz.

Zdajci sem našel priliko resno izpregovoriti z očetom.

"Gospod Rikard", sem dejal vljudno. "Prosim vas, povejte mi, kaj nameravate storiti z mojim tastom?"

"S tvojim tastom, lenuh?"

"Da, gospod, ako dovolite! Jaz sem prejel dovoljenje te mlade osebe in ker sem namenjen oženiti se z njo v teku štiriindvajsetih ur, zato rečem, da vi na najpogostejši način okradate vašega sina, ker dovoljate svojim vojakom ropati budočo doto njegove neveste."

"Sto vragov!" je izpregovoril oče jako ogorčen. "To je pa resnica! No, če si pa ti tako nepokoren negodnik, da hočeš vzeti to deklo brez mojega dovoljenja, tega ti ne morem braniti. Rečem pa, da nimaš odlej več službe pri meni. Zadnji čas si bil postal tako nemaren vsled svojega vasovanja, da ti je dva najboljša potapljalca pošla tabor. Kot potapljalca te spodim z otoka!"

"Kako vam drago, gospod", sem odvrnil hladnokrvno. "Steer, kar se tiče tintore, ena nju že plava sedaj po oceanu z estako v čeljustih; a če me spodite iz Gvajmanske zadruge, potem sprejemam službo v Sonorski — in tedaj vam bom enak!"

"No, počakaj malo, prijatelj", je rekel oče in mi hotel dati skleno zausinec; ali jaz sem se tako spretno umaknil, da jo je prejel desetnik, ki je stal precej blizu. Niti očetu zapor, niti izguba premoženja nista napravila nanjo nikakega utisa.

Jaz sem jo prosil, naj mi dovoli za trenutek poiskati si pri katerem prijatelju obliko in čoln, kajti nameraval sem jo odpeljati istočasno z njenim očetom na Čeralljo in od tam na suho zemljo.

Solnce je ravnokar vzhajalo, ko sem se bil povrnil k njej, preskrbljen z vsem potrebnim. Vsi stanovniki otokovi so bili že na nogah, kajti vest o prijatelju pl. Kastilja in smrti Angležev se je bila raznesla bliskoma naglo. Očeta, vojake in ujetnika sem našel že ob morju pripravljene na odhod. Moj oče se je mudil z vkrcanjem, kajti vedel je, da je sredi želvarjeva na otoku Sv. Duha bilo mnogo privržencev pl. Kastilja, vsled česar se je le-ta nastanil na tem otoku. Erna je tudi bila na obrežju in sedela poleg razmesarjene roke Angležev, katero so bili položili na nosala iz vej ter jo krili s kosom neke tkanine.

Jaz sem hitel s svojo nevesto strani od tega žalostnega prizora in jo posadil v čoln. Ona je brez ugovora ubogala. Vyzel sem vesli in odinil čoln od brega.

Voda je tiho pljuskala pod veljimi udarci, pred menoj je sedelo moje ljubljeno deklo in jaz sem se čutil junaka dneva, kajti vsakomu je bilo znano, da sem premagal požeruna ter sredi burje in plohe preplul zaliv. Na cellem svetu ni bilo to minuto človeka, srečnejšega od mene; usoda mojega tasta pa, odkritosrčno rečeno, me je jako malo vznemirjala, potem, ko sem bil dosegel svoj cilj.

Iz tega blaženega opoja me je vzdramil glas moje neveste.

"Gospod Anton", je rekla, "prosim, krenite malo strani od onega čolna in veslajte proti onemu kraju, kjer ste vi in Rikardo srečali tintoro nocojšnjo noč."

Jaz nisem sumil nič hudega ter radovoljno izpolnil njene želje.

"Bodite tako dobri, gospod Anton, in mi še eukrat povejte vse, kako je bilo, in to kar možno natančno, nič ne zamolčite. Prosim vas v imenu presvete Device in vašega svetega patrona, nikar ne izpustite in ne predrugačite niti ene besedice."

"Erna", se mdejal nežno, "čema se spominjate prošlega? To utegne vas še bolj potreti."

"Jaz tako želim!"

No, če pa ženska enkrat kaj želi, potem se ne moreš več ubraniti. Ubogal sem jo in ne izpušivši najmanjše betvice, razložil jej celo povest, tem raje, ker v njej ni bilo zame ničesar sramotnega.

"Vi ste torej razbili čoln Rikardov zato, da ni mogel sam dospeti na otok Sv. Duha in vas prebiti?" je rekla.

"Da, gospodična, in imel sem tudi pravico tako postopati, kajti edino jaz sem bil izvedel dotično novost. To mi je on sam kot razsođen človek in kavalir priznal."

"In vi pravite, da celo oni tretnik, ko ga je že zgrabil požerun, ni nehal misliti name in je zaklical moje ime?"

"Da, gospodična, poslednja beseda njegova je bilo vaše ime."

Ona je vstala in uprla oči v leketajoče se morsko površje. Njen plaš je padel z glave in ram; vitka postava mlade deve se je čudno zalo zrealila na zlatem sijaju mladega jutra. Erna je zamišljeno vrgla nazaj svoji dolgi temni kiti.

"Vi me torej ljubite, gospod Anton?" je vprašala slavnostno.

"Ali še vedno dvomite?"

"Ne, No, ako veste, kaj je ljubav, potem me kmalu razumete."

"Kaj menite s tem reči?" sem vprašal vznemirjen.

"Reči hočem, da ne morem postati vaša žena, kajti človek, ki je obnem z vami skočil v morje, da bi mi prinesel poročilo o nevarnosti, grozeči mojemu očetu, je bil edini moj ljubljene."

Kakor strela iz jasnega neba so me zadele te besede, ki so hipoma porušile vse moje zlate gradove in vesele nade.

"No, saj gospod Rikardo ne živi več", sem zamomljal. "Usoda sama je odločila med nama. Moja goreča ljubezen polajša vaše gorje, gospodična; vi ga pozabite in bodite srečni z menoj."

"Ne, gospod Anton", je odvrnila odločno, "jaz vam želim vsake sreče in blagostanja v življenju, ali ženska bodi družica onemu, kojega ona ljubi. Pogledjte, gospod Anton, vaš oče vam dela z roko neka znamenja!"

Bil sem tako neumen, da sem se dal motiti ter se ozrl na drugi čoln.

Ta trenutek je padlo nekaj v morje in voda je zapljuskala. Ko se obrnem — čoln je bil prazen.

Prvi hip sem strahu odrovenel, potem sem urno slekel kurtko in sezul čevlje ter skočil za Erno v morje.

Ali nisem je mogel najti: ona je brez sleda izginila v globini. Anton je umolknil in dolgo ne premišljuje gledal na oba otoka, ki sta vedno jasneje in jasneje stopala pred nas.

Čez nekaj časa je znova izpregovoril: "Jaz sem zbolel in ležal bolan dva meseca. Oče je oddal mojo službo drugemu, mene itak ni več mikala. Domovina mi je postala puščobna. Z Giaki sem se odpeljal na suho zemljo in od tam dalje v San Francisco. Od tega časa nisem bil videl niti očeta, niti otoka Čeralljo do današnjega dne. Zdajci veste, gospod lajtnant, čemu sem danes tako otožen."

Pripovedovalec je umolknil; molčal sem tudi jaz, uprvi pogled na valove, pljusajoče ob našo ladjo. Priprto, neizmišljena povest pomorsčakova je napravila name silen vtis.

"Prosim, gospod Anton", sem rekel konečno, "povejte mi še,

kaj se je zgodilo s poštenim žlatnikom Kastiljem?"

"Tega so že drugi dan ustrelili na trgu v La Paz."

"Ustrelili!"

Ladjina ura je nabila dvanajst in vse je oživilo na krovu, iz kajut se je vsipala nova straža in nas zamenila.

Odšel sem v kajuto in se vlegel v posteljo, ali spanec ni zatnil mojih oči. Moja misel se je nehotje bavila s tem, kar mi je pripovedoval Anton, bivši lovec biserov na otoku Sv. Duha.

SAJ NE VEŠ.

Rajska pomlad je tvoj vrt ognila v krasen prt. Kljuje, dije vsaka ruša. Kaj da tvoja zdaj se duša, o dekle, žarkom blagim ne odpre? Saj ne veš ti sama ne.

Rože je potrgal čas z lica ti, prezgoden mraz padel trd na srce tvoje, da ne sanja več, ne poje. O dekle, kam so zlate ure šle? Saj ne veš ti sama ne.

Kar se giblje, kar živi, vse se menja, v prah gubi. Iste ure ni nobene. Cvet usadne, sad požene... O dekle, ali eveta vreden je? Saj ne veš ti sama ne.

Anton Medved.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je moja soproga

HELENA ŠKERL

dne 9. januarja ob 12. uri ponorela po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se je vršil 14. januarja na katoliškem pokopališču sv. Alberta v Chicago, Ill.

Ranjka je bila doma iz Begunji pri Cirknici ter zapuščena tu mene in več sorodnikov, v starem kraju pa tri nedoraste otroke, očeta in dva brata.

Tem potom se najiskrenejše zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem za obilen obisk in krasne vence, ki so jih položili na krsto ranjki v slovo. Zajedno se zahvalim gospej Kušar, ki je plačala mašo za ranjko in tudi srečna hvala za vse druge darove.

Adam Škerl, žalujouci soprog. Josip, Amalija in Ludvik, otroci. Ranjko priporočam v molitev in blag spomin.

Chicago, Ill., 16. jan. 1918. (20-21—1)

Iščeva svoja dva prijatelja ANTONA IVANČIČA in ANTONA KRIŽMANA. Prvi je doma iz Malih Lašč št. 17, drugi pa iz Hrušice. Bili smo skupaj v Tacoma, Wash. Če kdo ve za uju naslov, naj nama naznani, ali naj se pa sama javita. — Joe Ivančič in Joe Kršovan, 268 Grove St., Milwaukee, Wis. (20-22—1)

Rad bi izvedel za moža RAKUŠČEK, doma iz Dreždene pri Kobarižu na Primorskem. Zadnji dan v maju lanskega leta sem bil pri njem v Springfield, Wis., in sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Stephen Rakušček, 457 S. Pierce St., Milwaukee, Wis. (20-22—1)

Iščem GASPETA PAVLOVIČ. Pred dvema letoma je bival v Oak Creek, Colo., in sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. Za njega bi rad zvedel Jožef Kadunc, ki je pa sedaj v bolnišnici v Springfield, Ill., zato naslovite naslov tako-le: Jacob Volkar, Box 743, Virden, Ill. (18-20—1)

HARMONIKE

bodni kakršnokoli vrsto izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a do 100% trpimo in manjvino. V popravilnem stroju izdelujem, kar sem 15 let tukaj v tem poslu in sode v svojem lastnem domu. V popravilnem stroju izdelujem kakor vse druge harmonike ter računam po delu in hvalim bde naštova brez sodaljn. Vrednoti.

JOHN WERNER, 1000 East 10th St., Cleveland, Ohio.

Za vsebino oglasov ni odgovor. ne ne upravitelje ne uredništvo.

Išče se FRANKA LIKAN, podomače Rokov ali Mihovčev iz vasi Preserje pri Zlatem polju. Star je 26 let in govori prav s koncem jezika. Za njegov naslov želi izvedeti upravnštvo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York. Kakor se čuje, je bil pred enim letom v Luzerne, Pa. (20-22—1)

Iščem svojega prijatelja ANDREJA JAGIČA. Lansko pomlad je delal v Gibson, N. Mex., in od tam se prenesil ne vem kam. Prosim cenjene rojake širom Amerike, če kdo ve za njegov naslov, da mi javi, za kar mu bom zelo hvaležen; ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Tony Japus, Box 166, Monongah, W. Va. (18-20—1)

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta JAKOBA VIDIC, podomače Jakobčev iz Police pri Višnji gori. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se sam oglasi svojemu sinu. — Frank Vidic, Box 154, Aliquippa, Pa. (18-20—1)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1918
Cena mu je 35c.

Dobi se pri: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St., New York

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 394 St. Clair Ave. Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Rok Firm, Frontenac, Kansas.

Jakob Petrič, Chisholm, Minn. Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.

Louis Vesel, Gilbert, — Minn. Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave. West Allis, Wis.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za reumatizne bolečine, okorelost in neugodnost sklepov in mišic.

Pristni prihaja v zalogo, kot je našel tukaj. Odklonite vse zaloge, ki niso zapčevstni z Anchor varstveno znamko — 25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Čudovita zdravljenja. Če trpite ne boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na katarju, reumatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evropskih sanatorijih, ki so pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 300 Permanent Bldg. 745 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" IN NAJČENEJŠI DNEVNIK.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravni odbor:

Predsednik: Peter Cerar, 885 Onderdonk Ave., Ridgewood, N. Y. Podpredsednik: Ignac Zajc, Brooklyn, N. Y. Tajnik: Vinko Zevnik, 853 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y. Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Calappa Ave., Ridgewood, N. Y. Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Anton Cretkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y. Viktor Volk, 68 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prične točno ob 8. uri zvečer.

V soboto, dne 22. januarja t. l. se vrši letna seja. Ker se bode podalo letno poročilo o delovanju minulega leta, je neobhodno potrebno, da se članstvo udeleži te seje polnostevno.

Iščem svojega ujea JOHN PRAH, podomače Mihov iz Babnega polja pri Ložu. Prosim, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani. — John Wesel, 15617 Holmes Ave., Collinwood Sta., Cleveland, Ohio.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovincem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. šte. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKESHA, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirane, zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih škib črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 8 steklenice \$ 8.50 12 steklenice 12.00

V ZALOGI IMAMO

tudi štati domači TROPINJEVEC in SLIVOV

KA kuhana v naši lastni distilaciji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovitz per gal. \$2.75 \$3.00
Tropinjevec zaboj \$ 9.00
Slivovitz zaboj \$13.00
"66" Bye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c. 60c. 85c.
Catawha in Delaware per gal. 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastopnik. Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti:

DOBRE IN

POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

EMILE GABORIAU:

TATVINA

(Nadaljevanje).

13.

Valentina je nepremično gledala za čolnom, dokler ni izginil v noči.

Sele tedaj, ko ni bilo Gastona več pri njej, je vedela kaj je izgubila. Vrgla se je na tla in začela pretresljivo jokati.

Sele proti jutru se je odpravila proti gradu. — Previdno je odprla vrata in se splazila v svojo sobo. — Celo noč ni mogla zaspati.

Zjutraj je rekla svoji hišni Milhoni, da naj pove materi, da je šla k maši.

Napravila se je in odšla proti Taraseonu.

Ko je dospela do Clameranovega gradu, jo je pozdravil stari služabnik z besedami:

— Gospodična, pa že vsaj ne nameravate v grad?

— Da, — je odvrnila komaj slišno.

— Gospoda Gastona ni doma. — Zaradi svoje ljubice je moral pustiti svoje mlado življenje.

Služabnik je govoril te besede z zaničljivim glasom in motril dekleta od nog do glave.

Valentina je prebledela, na žaljivo pa ni odgovorila.

— Na vsak način moram govoriti s starim markijem — je rekla slednjic.

— Gospod markij je tudi mrtev.

— Mrtev! — je vzkliknila Valentina in malo je manjkalo, da ni omahnila po tleh.

— Da, mrtev — je odvrnil po kratkem odmoru. — Ko so staremu markiju sporočili, da je njegov najstarejši sin utonil v Roni, ga je ta novica tako pretresla, da je staraka zadela srčna kap. — Poklicali smo zdravnika, pa je bilo že prepozno. — Njegove zadnje besede so bile: — Gorje družini Laverbie!

Valentina ni vedela, kaj naj stori.

— Kaj pa gospod Louis? — Ž njim bi rada govorila.

— Ne upam si ga pripeljati k vam. — Svetujem vam, da prejkotomogoče odidete od tukaj.

Služabnik je odšel brez pozdrava, Valentina je pa še nekaj časa počakala, zatem pa odšla proti domu.

Vsak, ki jo je srečal, jo je zaničljivo pogledal.

Doma ji je rekla hišna:

— Gospa grofica bi rada takoj govorila z vami. — Strašno je razburjena.

In res! Pri grofici je bila tisto jutro že neka stara prijateljica, ki ji je vse povedala, kar so govorili po Taraseonu.

— No, kaj je? — jo je surovo vprašala, ko je prišla v njeno sobo.

— Nič, mati.

— Ali ne boš odgovorila?

— Ničesar ti nimam povedati, mati. — Kaj hočeš od mene?

— Kako, ti se vprašuješ? — Ti hočeš reči, da nisi imela razmerja z onim nesramnim in ničvrednim človekom?

Valentina je povesila glavo.

— Oprosti mati, oprosti!

— Torej, še tako predzna si, da si upaš prositi odpustanja. — Ali si moja hči ali nisi? — Nesramnica! — Ljubimec imaš, pa niti ne zardiš, če ti očitam.

— Usmilite se me, mati, usmilite se me!

— Ne zaslužite usmiljenja. — Ti boš povzročila mojo prezgodnjo smrt.

Deklica je hotela ugovarjati, pa ji mati ni pustila do besede.

— Našega največjega sovražnika si greš izbrati za ljubimec.

— To ni res, mati. — On ni naš sovražnik. — Prepričana sem, da bi me bil vzel za ženo. — Samo, če bi ti dovolila, seveda.

— Poslušaj! — Rajše bi te videla v največji sramoti in v največji revščini, kakor da bi postala žena Clamerana. — No, pa saj je utonil. — To je še dobro. — Pa tudi njegovega očeta ni več med živimi.

Tega nesrečna deklica skoraj ni mogla prenesti. — Padla je na tla in se tako udarila s čelom ob mizni rob, da ji je zazijala na čelu velika rana.

Grofica je naročila hišni:

— Nesite Valentino v njeno sobo.

Ker se ni zavedla, so poklicali dobrega starega zdravnika, dr. Rageta. — Zdravnik jo je preiskal in izjavil:

— Gospa grofica, materina srce je polno dobrote in ljubezni, kaj ne? — Gospodični Valentina boste gotovo odpustili. — Ona je namreč v blagoslovljenem stanju. —

— Vlačuga, prokleta vlačuga!

— Ne bojte se, ona bo še ozdravela — je nadaljeval zdravnik, ne da bi se menil za grofičino govorjenje. — Preveliko razburjenje je tako pretreslo njen organizem, da jo je napadla huda mrzlica. — Popolnoma mirna mora biti, najmanjša stvar je ne sme razburjati. — Če se bo vse tako zgodilo, sem prepričan, da bosta Valentina in otrok zdrava.

Zdravnik je govoril te besede tako resno, da se je grofica prestrašila in da je prenehala zmerjati.

— Stregla ji bom že, stregla — je odvrnila, — čeravno tega skoraj ne zasluži. — Moj Bog, moj Bog, kaj bodo rekli ljudje! — Take sramote pa še nisem doživela.

— Če hočete, lahko odidete s svojo hčerko za nekaj časa od tod. — Na vsak način mi morate seveda povedati, kaj bo z otrokom in kje go boste pustili.

Po teh besedah je odšel.

Neizmerno je bila jezna na zdravnika, ker je bil uganil njene skrite misli. — Jezna je bila na Valentino, ker ji je tako naenkrat prekrizala vse njene račune.

Tako silno je bila razjarjena, da je želela svoji lastni hčeri smrt.

Ko je prišla Valentina k zavesti, je rekla sama pri sebi: — Hvala Bogu, najhujše je sedaj prestano. — Sedaj, ko mati vse ve, ni mi gotovo odpustila. Skrbelo jo je samo to, kaj se je zgodilo z Gastonom.

Nestrpno je pričakovala očeta Menoula. Ko ji je bil po preteku treh dni skrivaj povedal, da je Gaston na varnem, je bilo njeno veselje skoraj popolno.

Par tednov kasneje je izjavil zdravnik, da je že dovolj ozdravela in da se lahko poda brez skrbi na pot. Mati je bila že povedala vsem svojim znancom in sorodnikom, da bo obiskala s svojo hčerjo neko staro prijateljico na Angleškem.

Valentina je vedno s strahom mislila na potovanje. — Dotedaj ji še ni bilo posrečilo obvestiti Louisa Clamerana, kaj se je zgodilo z njegovim bratom. — Slednjič je napisala pismo in ga dala hišnarici, da naj ga odnese v grad. — Novice, s katero se je vrnila, ji bila posebno vesela.

Gospod Louis, ki si je bil nadel naslov markija, je neznankam povedal, da je dan odhoda. — Grofica je poklicala hišno Milhono v svojo sobo in ji vse razodela. — Hišna je morala pri evangelski knjigarni naročiti tiskarno, da ne bo o tem nikomur črhnila niti besedice.

Hišna je v malo angleško vas, Grofica, ki se je izdajala za goščo, ni pustila svoje hčerke nikamor, dočim se je sama večkrat vozila v London na razne zabave in veselice. — Uboga Valentina je bila skoraj celo zimo sama doma.

Spomladi je porodila dečka, katerega je pa mati takoj po porodu odnesla.

Njena trdosrčna mati je bila že vse vnaprej preračunala. — Otroka, ki ga je bil krstil vaški duhovnik za Raoula Wilsona, je izročila v roje neki mladi kmetici. — Kmetica je obljubila, da bo otroka vzgojila za svojega, in da ga bo, ko bo dorasel, poslala učiti kakega rokodelstva. — Za ves trud je dobila od grofice enkrat za vselej desetisoč frankov.

Ko je vse to opravila, se je počutila zelo zadovoljno. — Valentina je jokala in jokala in hotela na vsak način imeti otroka.

— Ali si zmorela? — ji je odgovarjala mati. — Boga zahvali, da je pri dobrih ljudeh, ki bodo skrbeli zanj. — Tvoja preteklost je bila podobna hudim sanjam, katere moraš pozabiti.

Valentina je bila seveda odločno proti temu, toda to ji ni vse skupaj nič pomagalo.

Poleti sta se vrnila nazaj na svoje posestvo. — Ljudje niti slutili niso kaj se je zgodilo. — Edini dr. Raget je vedel vse. Ko je grofice prvič obiskal, mu je pokazala vse sodnijsko potrjene dokumente.

— No, sedaj vidite, da se je vse dobro izvršilo. — Otroci so zdravi in je pri dobrih ljudeh. — Kaj hočete še več?

— Res je — je odvrnil zdravnik, — samo če vam vest ničesar ne očiha.

Ne, vest ji ni ničesar očitala, ker je bila preveč brezsrčna.

Valentina je silno trpela in si čisto očitala, zakaj ni pobežnila z Gastonom. — Ali se je popolnoma zastonj žrtvovala? — Bog ve, kje je? — Ali še živi, ali še misli nanjo? — Zakaj ji niti enkrat ne piše?

Rekel je, da bo prišel po treh letih. — Ali bo res prišel? — O Louisu je vedela samo to, da ima precej denarja in da živi v Parizu zelo potrpatno življenje.

dobite "GLAS NARODA" skoro štiri mesece dnevno, tiskovni nedelji in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donosa dnevno poročila s bojišča in razne druge zanimive stvari.

12,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne snije.

Mr. ZVONKO JAKŠE, ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zračnih zadevah: kako: postati državljani, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT (State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprti vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo svečer od 8. do 10. ure.

POŠILJAJTE NARODU! Najbolj uporabno in koristno je, da pošljete svoj denar v staro domovino. To je najboljša knjiga, kar se ji sploh ljudje, ki se borijo za svetovalni mir. —

Manuscript (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu) je bil domov knjige, samo imenoma jo bom. Vsakemu jo bom poslal. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi ji dali križni svet in učili vse narode. —

Financijski ministar Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

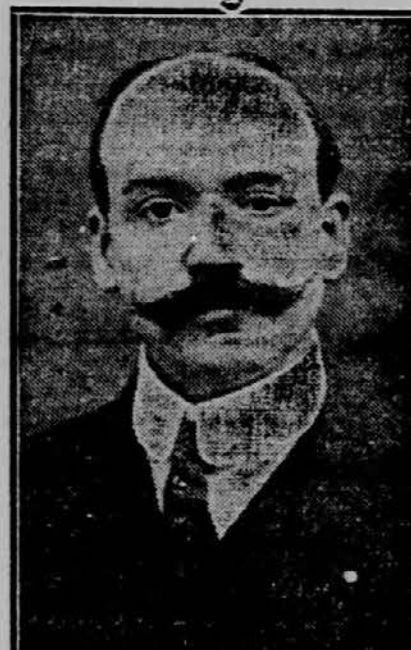
Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

Knjiga je bila pred kratkim v posebni knjigi objavljena na pretečajni način vojna. Knjige ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

NAZNANILO.

Ocenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. ZVONKO JAKŠE,